

IZHATA VSAKI DAN

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avd., (6 stotink)
mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Selkani itd.
Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene
colone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 stot. mili-
meter, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, s
naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na vsakodnevno izdajo „Edinosti“ stane: očetelno K 5-20, pol leta 3-6
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovani
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo liste
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski list „Edinost“ — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštuo-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Turiste pogrešajo.

DUNAJ 22. Tukaj pogrešajo štiri Du-
najtane, ki so na velikonočni ponedeljek iz
Ternitza odšli na Snežnik (Schneeberg) ozi-
roma na Visokom Steno. Ti štirje so: vzgoji-
telj v katoliškem mladeniškem društvu in
kancelist društva ter 2 meščanska učence.

C. in kr. eskadra v Tunisu.

TUNIS 22. Mestni zastop je priredil
sinoči na čast poveljniku in častnikom javstro-
ogrskeske eskadre večerjo, na kateri so bili
navzoči francoski ministerski rezident, kon-
zuli in načelniki mestnih vojaških oblastej.
Podžupan je napil gostom in rekel, da je
srečen, da zmore izjaviti avstroogrske mor-
narici simpatije prebivalstva. Kontreadmiral
Ziegler se je zahvalil na sijajnem vsprejemu
ter je naglašal vzorno delovanje Francozov v
Tunisu.

Dunajski konservatorij.

DUNAJ 22. Dunajski konservatorij
prevzame od 1. januarja 1908 nsprej
država. V podražavljenju se vsprejmejo med
drugim vsi učitelji, katerim se primerno po-
višajo njihove aktivitetne doklade in svoje-
časne pokojnine.

Kazenska razprava proti ciganom.

BUDIMPESTA 22. (Ogr. biro) Danes
je pred kazenskim sodiščem peštanskega sod.
okraja pričela kazenska razprava proti 13
ciganom in cigankam, ki so 19. julija l. l.
blizu občine Alberti-Irsa umorili gostilničarja
Štefana Sarvas, njegovo soprogo, njuno re-
jenko in kočijaža, cropali gostilno ter jo
potem zažgali. Razprava bo bržkone traja-
la več tednov, ker je povabljenih 78 prič.

Kdo postane gališki namestnik?

LVOV 22. Ker se splošno misli, da ne
bi bil državni poslanec dr. Bobrzyński pri-
meren namestnik, češ, da je velik nasprotnik
Malorusov, so se pojavile nove kandidature,
med temi kandidatura nadvojvode Karola
Stefana, ki stanuje sedaj v Saybušu.

Rovi nafte v ognju.

LVOV 22. Iz Boryslava poročajo, da
je rov Dziuna že popolnoma zgorel. Ogenj
se je prijel tudi reservoarjev nafte v bliž-
njih rovih, tako da so isti tudi v nevar-
nosti.

Orkan.

TEMESVAR 22. (Ogr. biro) Včeraj je
blizu železniške postaje Valkany razsajal
silen orkan, ki je prevrnil 21 voz tovornega
vlaka, vsled česar je bil železniški promet
prekinjen. Z iste postaje je odnesel veter po
tiru več postaj daleč štiri tovorne vozove. V
Valkany-ju se je zvonik romunske cerkve
zrušil na šolsko poslopje. Podrobnosti še
manjkajo.

Legar.

SOBOTICA 22. Legar se čim dalje
bolj razširja. Vodovod so zaprli. V nedeljo
je bilo devet novih slučajev, v ponedeljek
18 in včeraj 27. Vsega skupaj je obolelo
238 oseb.

Vohun aretiran.

BELFORT 22. Na postaji Petit Croix
so aretirali Francoza Dupina, pri katerem so
našli različne vojaške listine, med njimi načrte
trdnjav.

Iz Indije.

BOMBAY 22. Nek indijski vojni odde-
lek je bil pri Sabkaderu blizu Bešavara na-
paden od Afgancev: Ti poslednji so izgubili

enega moža, dva sta bila pa ranjena. Afgan-
cev je 10.000 mož. Vsak čas se pričakuje
povelje za napad.

† Profesor Gebhard.

PARIZ 22. Včeraj je tukaj umrl prof.
književnosti na Sorboni, Emil Gebhard v sta-
rosti 69 let.

Nova zarota v Lizboni.

LIZBONA 22. Tukaj so odkrili novo
zaroto proti življenju kralja Manuela. Atentat
se je imel izvršiti povodom otvoritve parla-
menta. Aretirali so mnogo republikancev.

Vojvoda Connaught.

KRF 22. Danes predpoludne je dospel
semkaj vojvoda Connaught s soprogo in
hčerami.

Kolektivna nota glede častnikov
makedonskega orožništva.

CARIGRAD 22. Vsi poslani razun
nemškega, so izročili porti kolektivno noto z
načrtom novih pogodb za inozemske častnike
makedonskega orožništva, s prošnjo, naj
porta čim prej sklene nove pogodbe. Točke
nove pogodbe so: da se častnikom za časa
njihove službe podeli za njihovo osebo popol-
na svoboda, ter da se odškodnine v slučaju
bolezni in smrti ne podelijo v to opravičenim
osebam, marveč njihovim vladam.

Nadalje zahteva nota, da zadobe v slu-
žbenem interesu vsi častniki, ki so v domo-
vini imeli saržo poročnika stopinjo turškega
podmajorja.

Japonska in Kitajska.

PARIZ 22. „New York Herald“ poroča iz
Šangaja, da so trije japonski križarji in več
torpedovk prejeli nalog, naj odplujejo v južno
kitajsko vodo. Ta nalog stavlja v zvezo s
bojkotom japonskega blaga v kitajskih
lukah.

PEKING 22. Na jugu narašča bojkot
japonskega blaga.

Dogodki na Ruskem.

Rusko vojno ministerstvo.

PETROGRAD 22. Dne 14. januarja
1909 poteče petletnica za vojno ministerstvo.
Ministerski svet je sklenil, da se od leta
1909. vojno ministerstvo podvrže pravilom,
ki veljajo za ostale resortne državnega pro-
računa.

Boji ob rusko-perzijski meji.

PETROGRAD 22. Iz Lenkovan jav-
ljajo, da so se oboroženi kurdiški nomadi,
njih 20.000 spopadli z ruski četami, in da
so ruska ojačenja na potu.

PETROGRAD 22. Veliki knez Nikola,
načelnik deželne obrambe je inkognito odpo-
toval na Krim in na Kavkaz. Iz Rostova
je odšla na Kavkaz 33. artilerijska brigada.

Lenkovan leži na jugu ruske gubernije
Baku v Zakavkazu ter je oddaljeno od per-
zijske meje 35 kilometrov.

Campbell-Bannermann umrl.

LONDON 22. Umrl je bivši ministerski
predsednik Campbell-Bannermann.

LONDON 22. Umrl ministerski pred-
sednik Campbell-Bannermann je bil že 36 ur
pred smrtjo v nezvesti. Ob 9 uri 15 min.
zjutraj je nenadoma umrl za oslabljenjem srca.

John Henry Campbell-Bannerman se je
porodil l. 1836 v Kelvinside v škotski grof-
iji Lanark. Študiral je v Glasgownu in Cam-
bridgu. Leta 1868 je bil v Stirlingu izvoljen

poslancem parlamenta, kjer se je takoj pri-
družil tradicionalni liberalni stranki. Od l.
1871 do 1874 in od l. 1880 do 1882 je bil
finančni sekretarjem v vojnem ministerstvu,
od l. 1882 do 1884 sekretarjem admiralteta
in od l. 1884 do 1885 najvišjim sekretarjem
za Irsko. Nekoliko mesecev l. 1886 in 1892
je imel portfelj vojne. Bil je potem Premier
(ministerski predsednik) do začetka tega me-
seca, ko ga je smrtonosna bolezen prisilila,
da je podal demisijo.

S Campbell-Bannermanom je izginila iz
pozorišča najmarkantnejša politična figura na
Angleškem po Gladstonu. Bil je zvest pripad-
nik liberalne stranke, ko je ista vladala pod
Gladstonom. A ko je Gladstone podlegel zla-
sti radi njegove Home-Rule-politike (v prid
irsko avtonomije), ko je liberalna stranka šla
malone na kose in so se njej izneverili močje
kakor Chamberlain, Goschen in vojvoda of
Devonshire, ki so s strojnimi pristaji t. zv. libe-
ralnimi unionisti prešli v tabor konservativne
stranke, na katero je bila po starodavni za-
menjavi med Whigs (liberalci) in Torys (kon-
servativci) prešla vlada po polomu Gladsto-
nove politike, tedaj je Campbell-Bannerman
pokazal svojo zmožnost in svoj pogum s tem,
da se je postavil na čelo zbankrotirane libe-
ralne stranke, ji vdahnil nov duh, jo reorga-
niziral, spravljal jo zopet na noge in ji pripo-
mogel do vlade, katero še danes drži v svojih
rokah.

Ko je sir Henry Campbell-Bannerman
odstopil pred par tedni od političnega pozori-
šča, spremljale so ga največje simpatije pri-
jateljev in nasprotnikov: bil je najpopular-
nejši mož na Angleškem. In vendar je bila
doba, ko ni bilo na Angleškem bolj osovra-
ženega, nepopularnega človeka nego on. Bilo
je to od l. 1900 do 1905, za časa burske
vojne. Tedaj je angleški narod divjal proti
Burom, vladajoča konservativna stranka s
svojo protibursko politiko je bila prava za-
stopnica javnega mnenja in Balfour, zlasti pa
duševni oče burske vojne, lord Chamberlain,
sta bila najbolj popularna moža na Angleškem.
In tedaj je Campbell-Bannermann imel narav-
nost junaški pogum, da se je uprl splošni
struji in ostro obsodil sicer tako obče vzve-
ličano bursko vojno ter prisilil do tega
svojega pogumnega naziranja liberalno
opozicijo, koji je bil on vodja. Ljudstvo je
za to proti njemu zdijalo, tarča je postal naj-
ostrejšim napadom, celo njegovo življenje ni
bilo večkrat varno pred izbruhom ljudske strasti.
A sir Henry se ni zbal, marveč je mirno in
odločno nadaljeval boj proti angleškemu imperi-
alizmu, čegar prototip je bil Joe Chamber-
lain, ker se mu je ta politika zdela nevarna
miru. Ko je po koncu burske vojne poleglo
bojevito razpoloženje angleškega naroda in se
je ta le zavedel velikanskih dolgov, ki jih je
provzročila vojna, tedaj se je začela vedno
bolj temniti Chamberlainova zvezda in vedno
bolj popularen je postal Campbell-Bannerman,
ki mu je ljudstvo sedaj dajalo prav.

Se predno so nove volitve potrdile
triumf liberalne stranke, je javno mnenje
zahtevalo odstop konservativne-imperialistične
vlade in Campbell-Bannermann je postal
Premier.

V dveh letih njegove vlade je dal on
popolnoma nov kurz liberalni angleški politiki.
On je uvidel, da ne sme liberalna stranka ostati
le prazna tradicionalna formula, marveč da se
mora pomladiti, pritegniti k sebi vse mlade
struje in razvijati se v demokratičnem smislu.

srečno, kakor v tej vasi. Tako je ljubil
vse in zlasti Lukaško ta večer!

Ko je prišel domov, je Olenin, na ve-
liko začudenje Lukaške, sam pripeljal iz
hleva kačunja, ki ga je bil kupil v Groznaji
— ne onega, katerega je vedno jahal,
ampak drugega, ne slabega, dasi ne več
mladega konja — in mu ga izročil.

„Zakaj mi ga hočete podariti?“ je
rekel Lukaška. „Jaz Vam nisem še z ni-
čemer poslužil.“

„Res, za-me nima nobene vrednosti,“
je odvrnil Olenin. „Vzemi ga: mi že tudi
ti kdaj kaj podariš... Pa tudi na vojsko
povejda.“

Luka je bil v zadregi.
„No, kaj se to pravi? Mar konj malo
stane?“ je rekel in ni pogledal konja.

„Vzemi no, vzemi! Ako ga ne vza-
meš, me razžališ. Vanjuša, pelji sivca k
njemu na dom.“

Lukaška je prijel za uzdo.

„No, pa hvala. To je pa res nenade-
jano in nepričakovano?“

Olenin je bil vesel kakor dvanajstle-
ten deček.

„Priveži ga tukaj. Dober konj je, kupil
sem ga v Groznaji, in čilo skače. Vanjuša,
daj nama vina. Pojdva v hišo.“

(Dalje.)

Zato je bila in je še v njegovem minist-
stvu zastopana tudi Labour-Party, delavska
stranka. S tem svojim ozirom na angleški
konservativizem tako držnim eksperimentom je
privedel na liberalno stranko od vspeha do
vspeha. Mora se pa reči, da so bili ti
uspehi ne v mali meri osebni uspehi Pre-
miera, kojega poštenost, odkritost in značaj-
nost si je pridobil spoštovanje pristavev in
nasprotnikov. Dasi se je desno krilo njegove
stranke vedno kujalo proti njegovi radikalni
politiki, vendar so pod režimom Campbell-
Bannermana bile uzakonjene marsikatero ra-
kikalne odredbe.

Pred vsem odpravljen je pluralnega vo-
lilnega sistema: antika italistična odredba, s
katero se je vzpostavilo finančno nedotak-
ljivost delavskih organizacij „Trade Unions“,
katere so prej morale plačati vsled tožbe
milijone kakor odškodnino za napovedani
stajk; dalje epohalne odredbe v prid nez-
poslenim in „small holdings bill“, s katerim
je dan prvi udarec feudalnemu veleposestvu.

Pogum je tudi pokazal v zunanji politiki,
ko je po razpuščenju dume izustil zgodovins-
ke besede: „Duma je umrla! Živila Duma!“
On je tudi sklical nedavno haagsko konfe-
renco in bil prepričan in vnet pristajal sploš-
nega razožorenja.

Prenešeni delokrog občin.

x Odškodovanje občin za opravljanje
poslov c. kr. vlade v prenešenem delokrogu
je ostalo do sedaj pobožna želja kljubu vsem
tostvarnem delovanju. Deželni odbor goriški
je že meseca junija 1903 odposlal pristojnim
činiteljem prvo spomenico, s katero je ob-
razilil ministerstvu notranjih stvari bremena,
ki jih morajo pronašati občine radi oprav-
ljanja poslov v prenešenem delokrogu. V
imenu pravčnosti, v interesu občin in države
je rečeni dež. odbor zahteval, da se morajo
podeljevati občinam pravične odškodnine za
visoke stroške, ki jih imajo vsled sodelovanja
na državni upravni akciji.

Ker do leta 1904 ni bilo nobene re-
šitve, predložil je goriški deželni odbor de-
želnemu zboru obširno poročilo o tem, na
kar je deželni zastop v seji dne 30. septem-
bra 1904 sklenil resolucijo, s katero je po-
zival c. kr. vlado, naj brez odloka predloži
zakonodajnim činiteljem v ustavno razprav-
ljanje zakonski načrt o odškodovanju občin
za opravljanje upravnih poslov v prenešenem
delokrogu. To resolucijo je predložilo na-
mestništvo meseca maja 1905 ministerstvu za
notranje stvari, odkoder pa do sedaj še ni
došla rešitev. Meč tem so se pa občinski
posli prenešenega delokroga, ker se izdajajo
vedno novi zakoni, ki zadevajo vse panoge
javne uprave, čez mero pomnožili. Klasična
slučaja za to sta pred kratkim objavljeni
obrti red in novi vinski zakon, vsled kate-
rih se je občinski delokrog tako razširil, da
ga bo moglo izvrševati le malo občin, ne da
bi se njih gospodarsko stališče znatno
omajalo.

Ako se k poslom, ki jih imajo občine
vsled sodelovanja na izvrševanju omenjenih
zakonov, še prištevati posli, ki jih opravljajo
od pamtveka, in ki so: zdravstvena in ži-
vinozdravstvena policija, vojaški zakon, do-
movinske stvari, volitve, potiralni posli, za-
varovanje proti neugodam in boleznim, peri-
odično ljudsko štetje, sestavljanje statistik
itd., je pač jasno, da stoji občine na raz-
potju: ali naj radi pomanjkanja sredstev za-
nemarijajo del važnih poslov, ki jih jim
nalagajo zakoni, ali pa naj brez odloga
zahtevajo od države pravično odškodnino za
višje potroške, ki jih jim provzroča opravlja-
nje prenešenih poslov in do katere jim daje
pravico že razdelitev poslov po zakonu od
leta 1862 v lastne in prenešene.

Iz teh razlogov kakor tudi z ozirom na
umestnost, da bi se o stanju stvari izven
vlade obvestil tudi državni zbor v svrhu, da
bi se vendar enkrat predurilo stališče c.
kr. vlade in da bi se začeli uveljavljati mo-
derni ukrepi, pozivlja deželni odbor go-
riški občinske zastope, da sklenejo nastopno
resolucijo.

„Starašinstvo v... obžaluje, da morajo
občinske uprave trpeti neprecenljive materi-
jalne in moralne škode radi tega, ker se jim
kljub tozadevnim ukrepom deželnega odbora
in zbora ni izplačevala nikaka odškodnina za
troške, ki jih jim provzročajo prenešeni posli;
povdarja, da se prenešeni delokrog neprestano
razširja radi pomnožitve in razširjanja občin
državnih zakonov; povdarja, da je ob seda-
njih razmerah nemogoče vestno opravljati pose-
lastnega in prenešenega delokroga, ne da bi
prišle občine v finančno ruino; vsled česar
pozivlja visoko vlado, da v interesu občin,
kakor tudi v direktnem interesu države, ka-
teri občine pripadajo, predloži brez odloga
državnemu zboru zakonski načrt o podeljeva-

PODLISTEK.

60

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

„Lepo hišo? Večjo kakor so naše?“
je dobrodušno vprašal Lukaška.

„Veliko večjo, desetkrat tolikšno: v
tri nadstropja,“ je pripovedoval Olenin.

„A konje imate take kakor mi?“

„Imam sto konj, vsak po tristo, štiri-
sto rubljev, a ne take, kakor so vaši.
Tristo rubljev v srebru! Tekače, veš...
A vseeno mi tukajšnji bolj ugajajo.“

„Zakaj pa ste prišli semkaj, prostovoljno
ali neprostoovoljno?“ je vprašal Lu-
kaška, vedno nekako posmehljivo. „A
tukaj ste zašli,“ je dostavil in pokazal na
stezico, mimo katere sta bila šla. „Vi bi
moral iti na desno.“

„Prišel sem po svoji volji,“ je odvrnil
Olenin. „Hotel sem si ogledati vaše kraje
in se vdeležiti vojnih pohodov.“

„Na pohod bi jaz tudi rad šel,“ je
rekel Lukaška. „Poslušajte, šakali tulijo,“
je dostavil in prisluškaval.

„Pa kaj, ali ti ni strašno, da si ubil
človeka?“ je vprašal Olenin.

„Česa naj bi se bal? A na pohod bi
rad šel!“ je ponovil Lukaška. „Tako rad,
tako rad!“

„Mogoče, da pojdemo skupaj. Naša
četa pojde pred praznikom in vaša stoji
tudi.“

„In da Vas je veselilo priti sem!
Imate hišo, imate konje in imate hlapce.
Tu bi jaz veselo živel, vedno veselo živel...
Ali ste častnik?“

„Junker sem, a postanem zdaj čast-
nik.“

„No, če se ne bahate samo, da imate
tako premoženje, tedaj bi jaz ne bil šel
nikamor od doma. Pa tudi tako bi ne bil
šel nikamor. Ali se pri nas dobro živi?“

Da. Jako dobro,“ je dejal Olenin.

Bilo je že povsem temno, ko sta v
takih razgovorih dospela do vasi. Se ju je
obdajala mračna tema gozda. Veter je
bučal visoko gori v vrhovih. Šakali so za-
tuli naenkrat, zdelo se je da tik njiju,
se krohotali in jokali: a pred seboj, v vasi,
sta že slišala glasove žensk in lajanje
psov: jasno so se odražali obrisi hiš:
svetile so luči, in duh, posebni duh dima
kravčkov je vel k njima.

Olenin je, posebno ta večer, imel ob-
čutek, da je tu v vasi njegov dom, nje-
gova družina, vsa njegova sreča in da
nikdar nikjer ni živel in ne bo živel tako

nju pravične in uspešne državne odškodnine občinam za materialna bremena, ki jih jim pravičnoma opravljajo prenešenih poslov.

Priporočila se občinam zastopom, da razpravljajo ta predmet najprej v razmisli, kako naj se zasnuje akcija, ki naj bi dovela do složnosti med jugoslovanskimi plemeni.

Še o „jugoslovanskem vprašanju“.

(Dopis.)

Velikim zanimanjem — kakor je v polni meri zasluži vprašanje tolike pomembnosti — sem čital izvajanja v „Edinosti“ o pozivu posl. dra. Korošca na razgovore in razmišljanja, kako naj se zasnuje akcija, ki naj bi dovela do složnosti med jugoslovanskimi plemeni.

O nesoglasnostih in neskladnostih v členu poslanca dra. Korošca med ciljem, ki ga je označil že v naslovu „Jugoslovansko vprašanje“, in med načinom izvedenja akcije, kakor namiguje nanj poslanec Korošec — ste že ispregovorili odkrito besedo in jaz ne bi imel ničesar pridodati.

Toda, jaz sem rabil tu gori besedo „namigavanje“. Namenoma in opravičeno sem izbral to besedo. Kajti — kakor ste naglašali že tudi v včerajšnji „Edinosti“ — izvajanja dra. Korošca se ne odlikujejo s posebno jasnostjo in preciznostjo, tako, da se niti ne da z gotovostjo govoriti o namenih gospoda poslance dra. Korošca. Ali mu je res tisti namen, na kateri kažejo izvajanja v včerajšnji „Edinosti“, da bi namreč z lansiranjem svoje ideje služil kakim strujam, ki z „reševanjem“ jugoslovanskega vprašanja zasledujejo le svoje posebne namene? Ali pa hoče se svojo akcijo koristiti le svoji stranki s tem, da s tako vabljivo akcijo pritegne k tej poslednji hrvatske poslance iz Dalmacije in Banovine in tako izolira zastopnike domače nasprotne stranke? Ali pa ima morda poziv dra. Korošca svoj izvor v kakih drugih, javnosti še nepoznatih razlogih, oziroma dogodkih, o katerih si avtor ne upa jasno in naravnost govoriti?

Na to poslednjo misel sem prišel jaz po frazi v Koroščevem članku o „tistem delu slovenskih politikov, ki sledi v odvodu dra. Kreka“ in ki da zastavljajo vsa svoja prizadevanja v to, da povspenjuje misel ujedinenja Hrvatov in Slovencev. Doslej sem menil jaz in z mano menda ves svet, da vodja stranke, ki jej pripada dr. Korošec, je — dr. Šusteršič!! Kako to, da govori sedaj dr. Korošec o „velikem delu slovenskih politikov, namreč tistih, ki jih vodi dr. Krek“?! Kateri so ti politiki? Stali morda v stranki dve sturji? Je-li navstala kaka struja, ki ni zadovoljna z vodstvom dra. Šusteršiča in izlasti ne se sedanjio oficiojno politiko državnozbornskega kluba oziroma na jugoslovansko vprašanje?

Te misli mi silijo v pero še neki drugi stavek v članku dra. Korošca. Dr. Korošec predvaja v doglednem hude boje med Nemci in Slovani in pravi: „Že se kažejo na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem prvi oznanjevalci tega boja.“

Torej na Kranjskem tudi! To napovedovanje bližnjega boja z Nemci tudi na Kranjskem zveni nekako kakor odpoved sedanjio oficiojni politiki stranke, ki jej pripada tudi dr. Korošec! To napoveduje utis kakor da se pripravljajo zopet evolucija v politiki stranke, ki jej je doslej — vsaj nominalno, pred svetom — dr. Šusteršič vodja. Ali je morda hotel dr. Korošec opozoriti svet na to evolucijo kakor potrebno za reševanje — jugoslovanskega vprašanja?!

Ali, kakor že rečeno: ne želim, da bi se mislilo, da sem hotel tu beležiti kaka dejstva, in da sem hotel kaj prorokovati. Kar sem napisal, so le utisi, ugibanja, ki mi jih je vzbudil članek poslance dra. Korošca v „Agrarmer Tagblattu“.

Informacijsko potovanje kneza Trubeckega v Makedoniji.

Iz Monastirja javljajo, da pričakujejo tamkaj kneza Gregorja Trubeckega, ki je bil prej tajnik pri ruskem poslanstvu v Carigradu, a je pred tremi leti izstopil iz diplomatske službe. Trubeckoj pride tja baje na inicijativno liberalnih členov ruske dume, da se informira o položaju. V to svrhu prepotuje knez tudi pokrajine notranje Makedonije.

Hrvatska.

Mesto Zagreb

najme v investicijske svrhe posojilo v znesku 8.600.000 K. Vlada je že potrdila tozadnje sklep zagrebskega mestnega sveta.

Ogrska.

Iz kluba narodnosti

Iz Budimpešte javljajo: Nasproti vestem, češ, da vlada v klubu narodnosti nesloga in da želi del členov z vlado bolj modus vivendi, je izjavil predsednik kluba Mihalyi, da to ni res, da v klubu vladata popolna sloga in solidarnost in da se ni pripetilo ničesar, kar bi moglo pri narodnostih povzročiti spremembo taktike.

Minister Burian odstopi.

Neki madjarski listi so vrgli v javnost vest, da skupni finančni minister baron Burian odstopi, ker ne izvaja v Bosni avstrijske politike, marveč je propagiral Madjarom ugodno

politiko. Tudi dunajska „Zeit“ je poročala, da je Burianov položaj omajen in sicer radi njegovega vedenja nasproti veliko-srbski propagandi. Burian prestopi baje zopet v diplomatsko službo. (Preden je postal minister je bil poslanik v Atenah.) Njegov naslednik postane baje grof Ivan Zichy.

Drobne politične vesti.

Poljski narodni svet se je včeraj v Lvovu sešel ter se posvetoval o imenovanju namestnika.

Poljaki proti državnemu jezikovnemu zakonu. Praški „Čas“ poroča, da se je poljski minister-rojak dr. Abrahamowicz v ministerskem svetu iz avtonomističnih razlogov izjavil proti državnemu jezikovnemu zakonu.

Ustaja na otoku Haiti. Iz Haitija javljajo, da je bil bivši minister Lamira po naglem sodu ustreljen. Predsednik je nad Haitijem proglasil obsadno stanje. Iz New-Jorka pa poročajo, da je odplula na Haiti ameriška flota, obstoječa iz vojne ladije „Hebrasta“ in šest križarjev, da varuje ameriške interese.

Trasiranje sandžaške železnice. Inženirji družbe orijentalnih železnic, katerim je poverjeno trasiranje sandžaške železnice, so že dospeli v Skopje, kjer se nahaja tudi viši stavbeni svetnik družbe Friedrich. Tudi turška vlada je poslala svoje inženirje. Na ukaz iz Carigrada so odšli v Novibazar trije eskadroni kavalarije ki bodo pri trasiranju ščitili inženirje.

Estrada Cabrera, na katerega je bil velikonočno nedeljo izvršen atentat, je predsednik Guatemalske republike v Centralni Ameriki od 8. februarja 1899. Leta 1905. je bil Cabrera vdrugič izvoljen predsednikom. Njegov mandat poteče torej leta 1911. — Na Cabrero je bil že izvršen atentat lansko leto, ki je pa izpodletel. Estrada Cabrera spada med najuglednejše državnike Centralne Amerike.

Dnevne vesti.

Brez komentarija. Znano je, da je nemška gonja preprečila slovenske predstave na Dunaju povodom jubileja cesarjevega. Znano je tudi, da so Čehi sklenili, da se radi tega ne udeležijo velikega jubilejnega spreveda na Dunaju. Tudi zveza upodabljalčijih umetnikov v Pragi je sklenila, da odpove svoje sodelovanje na jubilejnem sprevodu na Dunaju.

Društvo vrtnarjev in prijatelj vrtnarstva v Hicingu pri Dunaju hoče prirediti povodom vladarskega jubileja vrtnarsko razstavo na Dunaju in je povabilo na sodelovanje tudi češko deželno zvezo vrtnarjev za Češko. Odbor te zveze pa je sklenil, da odkloni sodelovanje na tej razstavi radi prepovedi čeških predstav na Dunaju.

Govori se celo, da se tudi češko plemstvo pridruži temu protestu proti takemu žaljenju po nemški nestrpnosti. Dalje prisojajo listi vest, da pripravljajo praški župan ligo slovanskih mest, ki bo naperjena proti shodu avstrijskih mest na Dunaju. Čehi pričakujejo, da se Poljaki, Slovenci in Hrvatje ne udeležijo shoda na Dunaju.

Notorično dejstvo je tudi, da gonja Nemcev ni bila naperjena samo proti češkim, ampak proti slovanskim predstavam sploh.

Daljne dejstvo je, da so v soboto kranjske novine prinesle poziv deželnega glavarja na narod na Kranjskem, naj se udeležijo spreveda na Dunaju.

Dejstvo je, da je deželni glavar kranjski eden voditeljev oficiojne slovenske politike na Kranjskem in da v deželnem odboru gospoduje pristaja njegove stranke in — Nemci!

Zadnje dejstvo, ki smo je hoteli zabeležiti, je, da neudeležbi Čehov je jedini in izključni namen: protest proti nemškemu divjanju.

To so dejstva — komentarja pa ne pišemo nikakega oziroma na sedanjo slovensko politiko na Kranjskem.

Taki so! Te praznike je nekdo, ki se prištevajo naobrazencem, v neki kavarni v Trstu primerjal velikonočno številko „Neue Freie Presse“, ki je obezela kakih 160 strani, z izdanjem „Edinosti“. Pri tem pa je imel toliko dobrega ukusa, da je napravil zbadljivo opažko na naš račun. Kaj naj rečemo k temu? Nič. Mislimo si pa — svojo.

O nekem akademiku — ki pa ne biva v Trstu — nam pripovedujejo, da govori o našem listu zelo despektu in da dostavlja redno, da našega lista principijelno ne čita! A na vprašanje, zakaj da ne čita lista, odgovarja, da radi njegove — vnanje oblike.

Ne čita in vendar obsoja; ne čita pa radi — vnanje oblike. Mož izreka s tem sodbo o — samem sebi. Zato — punctum!!

Novih vseučilišč ne treba! To modro sodbo je izrekel te dni poslanec dr. Hofmann v nekem graškem listu. Odločno oporeka potrebi, da bi se ustanovilo malorusko slovensko, italijansko in drugo češko vseučilišče. Pač pa je potrebno, da se — meni mož — že obstoječa vseučilišča primerno spopolne. Ali je moder ta mož! Izrekel je pravo — nemško sodbo po nemških nazorih o pravičnosti. Novih vseučilišč ne treba seveda zato, ker bi ne bila nemška. Že obstoječa vseučilišča pa naj se spopolne, ker so po večini nemška. To ne pravi sicer izrecno, ali brez dvoma

je ta okolnost kriterij, s katerim presoja pereče vseučiliško vprašanje. Z enim argumentom pa vendar le podkrepnja svojo nemško sodbo. Pravi namreč, da bi bila nova vseučilišča le tabrike uradnikov, ki bi silili v javne službe. Ali pravični mož naj bi nam odgovoril na vprašanje: ali nemška vseučilišča niso tabrike uradnikov! Razlika je le ta, da mi hočemo „fabricirati“ uradnikov, za svoje domače potrebe in jih ne mislimo usiljevati nikomur drugim, dočim Nemci producirajo uradnikov za — da govorimo v trgovinskem žargonu, eksport. Usiljujejo jih v vse možne nemške kraje, kjer zasedajo mesta, ki bi pripadala domačinom! Oni producirajo uradnikov čez svojo potrebo, mi pa bi jih radi se le producirali za in le za svojo potrebo!

„Tovarne uradnikov“ posl. Hofmanna so torej jako ponesrečen argument, ki prav nič ne dokazuje, da nova vseučilišča niso potrebna.

Mednarodni jezik esperanto in Slovenci. Prejeli smo: Zopet se nam obetajo krasni, idilični časi, ki so vladali pred zidanjem babilonskega stolpa. Zadoščeno je za ošabnost naših prednikov in tolažba proroka Zefanije se bliža svojemu vresničenju. Vprašanje mednarodnega jezika, ki je stalo pred človeštvom kakor nerešena in nerešljiva svinga vse dni od tiste hude kazni božje, in s katerim so se pečali učnjaki posebno marljivo zadnjih 200 let, to vprašanje je rešeno: ruski zdravnik dr. L. L. Samenkof je s svojim genialnim pomožnim jezikom esperantom presekal gordijski voz. Enindvajseto vigredje je že doživelo njegovo dete in se razrastlo v krepkega junaka, ki prodira zmagonosno naprej in v doglednem času podvrže ves svet, slavnejši ko sam Aleksander Veliki. — Slovenci smo napram esperantu vobče jako hladni. Zadnji čas se je pojavilo rahlo zanimanje.

„Dom in Svet“ je prijavil dve zanimivi studiji, v „Času“ smo čitali razpravi proti in za. Tudi oče Škrabec nam je povedal svoje mnenje. Posebno srečna se nam zdi trditve v „Času“, da je mednarodni jezik velikega pomena za majhne narode, kakor smo Slovenci, kajti le s pomočjo takega jezika prodre slovo, znanstvo in umetnost čez ozke domače meje. — V Mariboru se je združila peščica dijakov-esperantistov v slovensko-esperantskem krožku, ki si bo prizadeval, da po svojih skromnih močeh širi zanimanje za Samenhofov izum po slovenski domovini. Zato daje radevole vsakovrstna pojasnila, preskrbuje potrebna učila, dopisuje z osamljenimi esperantisti itd. V svrhu statistike in propagande nabira naslove raztresenih slovenskih esperantistov, ki bi se naj tekom časa združili v močno organizacijo. S hvaležnostjo vsprejema tudi različne nasvete. Vse dopise je nasloviti na slovensko-esperantski krožek v Mariboru, Wildenrainerjeva ulica 14. I. 7., od 7. maja naprej pa — 14. pritičlje 8. Antauen gis la venko — naprej do zmage!

Kdo ve kaj? Marija Zorman roj. Smerdu iz Nove Sušice pri Sempetru na Krasu je šla pred kakimi 13 leti z očetom in bratom v Ameriko. Oče ji je tam umrl in ona se je poročila z Jakobom Zorman iz Hrašč pri Postojni. Po dveh letih skupnega življenja jo je mož zapustil, češ da gre iskat delo, ne pa da bi povedal kam gre. Mož se ni več vrnil in, ker je zašla v bedo, je leto potem — po sedemletnem bivanju v Ameriki — zapustila novi svet in se povrnila v svoj rojstni kraj. Sedaj pa prebiva že šest let v Trstu, kjer služi, in še ne ve ničesar o svojem možu. Ker pa je mogoče, da on niti ne ve, da je ona odšla iz Amerike in se nahaja v Trstu, prosi Marija Zorman, da bi jej, kdor kaj ve o njenem možu, to naznanil v Trst pod naslovom: via S. Francesco d' Assisi št. 6.

Čula je, da je nekdo govoril pred kakima dvema mesecema z Jakobom Zormanom v Colorado (v državi istega imena v Zjed. državah). Tam da je Zorman izjavil, da gre dela iskat in da pošlje potem po ženo, kjer jo je pustil.

Zeni bi vsakdo napravil veliko uslugo, kdor bi kaj vedel o bivanju njenega moža.

Za industrijo v Trstu. „Wiener Zeitung“ je objavila, da je minister za notranje stvari sporazumno s trgovinskim ministrom bratom Brunner, Demetru Economo in Karolu Guttmann v Trstu dal dovoljenje za ustanovitev delniškega društva pod naslovom: „Avstro-indijsko delniško društvo za industrijo jute“ v Trstu ter je odobrilo tozadnje statute.

Petdesetletnica kapucinske cerkve. Dne 24. 25. in v nedeljo 26. t. m. vršila se bodo v tukajšnji kapucinski cerkvi slavnosti povodom petdesetletnice, ker je bil tej cerkvi po škofu Legatu položen temeljni kamen. V nedeljo ob 11. uri dopoldne bo imel pontifikalno mašo škof dr. Nagl.

Shod državnih uradnikov se je vršil včeraj v dvorani uradniškega kazina, na katerem se je razpravljalo o potrebi uradniških hiš. Radi pomankanja prostora prinesemo poročilo jutri.

Tržaška podružnica „Slov. planin. društva“ priredi, na čast cenj. damam ki so sodelovale pri planinskem plesu, društveni izlet na belo nedeljo dne 26. aprila v lepo „Braniško dolino“, katera je ta mesec vsa v cvetju in slovi radi svoje rodovitnosti. Odhod iz Trsta državno železnico ob 7.25 uri zjutraj ali pa z električnem tramvajem ob 7.20 zjutraj na Optine do državne železnice in potem v vlakom do postaje Stanjel—Kobdijl. Od tu po zaznamovani poti do Barona Čehovina—spomenika. Po kratkem odmoru v gostilni g.

Čehovina izlet na Erzelj iz katerega nudi se krasen razgled po vsej viraški dolini. Iz Erzolja povratek k gosp. Čehovinu kjer bode skupni obed ob 1 uri pop. — Povratek v Trst s poljubnim vlakom. Na ta izlet so vabljene pred vsem častite dame, člani in prijatelji plan. društva. — Reditelja izleta sta gg. Dr. M. Pretnar in E. Pegan. Kedor bi bil zjutraj zadržan se lahko odpelje iz Trsta ob 12.50 ali 2.25 uri popold. — NB. V slučaju slabega vremena se izlet preloži na prih. nedeljo.

Tržaška mala kronika.

Tatvina na Dunaju, aretacija v Trstu. Nek redar, ki je stopal včeraj dol po stopnicah deželnega sodišča, je videl približno št. 16 letnega mladeniča očividno dvajsetih let, ki se je pred redarjem ustavil in ga poprosil, naj ga odvede na sodišče, ker da se hoče radi izvršenega zločina sam ovaditi. Redar mu je seve brez pomisleka ustregel in ga odvedel v zapore ulice Tigor, kjer je aretirane povedal svoje ime: Josip Sobotka z Dunaja, 19 let star. Povedal je, da je zginil iz Dunaja že 2. t. m., potem koje vkradel svojemu svaku Konstantinu Elisberger, lastniku neke kavarne v XVIII. okraju dunajskem, znesek 340 K. Pridržali so ga v zaporu.

Pod vozom. Sprejet je bil včeraj v X. oddelek mestne bolnišnice kmetovalec Ivan Obat, star 76 let iz Saleza pri Zgoniku, ki je bil povožen in imel precejšnje rane po celem telesu.

Volova cebada. Kmetico Antonijo Majer, staro 67 let, iz Predloke pri Dekanib, je včeraj cebnil vol s tako silo, da ji je polomil levo golenico. Prenesli so jo v tukajšnje bolnišnico.

Težak tram, ki je pal na dijaka. — Dijak Viktor Mais, star 8 let, stanujoči v ul. Cavana št. 16 je bil sprejet včeraj v bolnišnico s polomljeno nogo. Pal je nanj težek leseni tram.

Koledar in vreme. — Danes: Adalbert, škof. — Jutri: Jurij muč. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 11 Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno spreminljivo. Zmerni vetrovi. Temperatura hladna. Vreme stanovito.

Naše gledališče.

V nedeljo se uprizori prvokrat Benedixova veseloigra v 4 dejanjih „V ječi“. V vlogi barona Walbecka nastopi kakor gost gospod Danilo Ljubljane.

Ostale vloge so v rokah gg. Verovšek, Vebler, Rajner in Potrato, ter gospe Danilove, Ponikvarjeve in gdc. Mekindove.

Nar. delav. organizacija

N. D. O. priredi prihodnjo nedeljo dne 26. t. m. ob 3. uri pop. javni ustanovni shod v Biljah, kjer se definitivno ustanovi Biljska podružnica N. D. O.

Narodna delavska organizacija. Skupina premikačev glavnih skladišč vabi na II. plesni venček, ki ga priredi na belo nedeljo 26. t. m. v Konsumnem društvu v Rojanu. Ples začne ob 4. uri popoldne in bo trajal do polnoči.

Vstopnina za moške 1 K za ženske 60 stot. Ker je čisti dobiček namenjen podpor-nemu skladu, se je nadejati obilne udeležbe.

Predavanje v gledališčni dvorani „Nar. doma“. Drevi bo g. dr. Gosak v gledališčni dvorani „Narodnega doma“ predaval „O štrajku in koalicijskem pravu“. Predavanje prične ob 7. uri in pol. — Vstopnina za nečlane 20 stotink.

Členi in prijatelji N. D. O. so najtopleje vabljene, naj se v najboljnjem številu vdeležijo tega velevažnega predavanja. To predavanje mora vsacega zavednega delavca v najvišji meri zanimati.

Društvene vesti.

Tržaško vojaško veteransko društvo priredi v nedeljo dne 26. aprila t. l. ob 3 uri popoldne svoj 28. redni občni zbor v Hotelu Europa.

Na dnevnem redu bodo sledeče točke: Povspenčevanje streljanja v Trstu, državno-vojni zakon in oboroženje, za tem ustanovitev zaklada za nabavo obleke ubogim veteranskim otrokom.

Ob 8. uri zjutraj bo društvo prisostvovalo službi božji v cerkvi sv. Antona novega.

Podružnica dr. sv. Cir. in Met. pri sv. Jakobu bo imela svoj redni občni zbor dne 10. maja t. l. ob 4 uri popoldne v prostorih slovenske šole pri sv. Jakobu, na kar se členi opozarjajo.

Darovi.

Za podruž. dr. sv. Cir. in Met. pri sv. Jakobu je darovala vesela družba K 870, izročeni po g. Antonu Metlika. Srčna hvala.

Vesti iz Goriške.

Shod „Narodne delavske organizacije“ v Biljah. Shoda, ki ga je „Narodna delavska organizacija“ priredila minolo nedeljo popoldne v dvorani gostilne gospoda Nemca v Biljah, se je vdeležilo veliko številno domačinov. Shod je otvoril kmalu po 4. uri domačin g. Ivan Peric, ki je po primernem nagovoru dal besedo podpred-

sedniku N. D. O. tovarišu Jakliču. Ta je povedal najprej, da je prejel brzojavko od predsednika N. D. O. g. dra. Josipa Mandića, s katero naznanja iz Voloskega, da je zadržan in da — žal — ne more priti na shod. Na to je govornik razložil, kako in zakaj da je nastala „Narodna delavska organizacija“. Dejal je, da mora biti dandanes vsaki delavec organiziran, če ne bo postati žrtev kapitalizma. Delavec da je za svoje delo le redkokdaj pošteno plačan. Da se pa organizirani delavci ne izgubljajo v puščavi internacionalizma, v to svrhu je nastala „Narodna delavska organizacija“, v kateri delavec lahko skrbi za svoje stanovske interese, ne da bi mu bilo treba pri tem zatajati vati svoje narodnosti. — Na to je govornik prečital pravila N. D. O. in jih razložil. Glede § 21 društvenih pravil, ki se tiče podružnic, je povedal, da je bil ta § na izrednem obnem zboru spremenjen v toliko, da se za ustanovitev kake podružnice ne zahteva več 200 članov, ampak 50. — Ko je prečital društvena pravila, je govornik pozval zborovalce, naj pomislijo, dali v Biljah treba take podružnice ali ne. Delavec — je rekel — je v teh krajih mnogo. Pa ne le delavcu treba organizacije, ampak tudi kmetu. Kajti tudi kmet je revež: delavec ve, kaj bo za služil na dan, dočim kmet ne ve, če bo v je seni žel, kar je v spomladi sejal.

Za tem se je priglasi za besedo gosp. Fran Urbančič, nadučitelj v Biljah. Nagovarjal je domačine, naj se vsi organizirajo in naj si ustanove lastno bolniško blagajno, seveda skupaj z družimi bližnjimi vasi. To pa zato, da ne bodo naših delavcev v gorški okrajni bolniški blagajni zmirjali se „ščavi“, kakor delajo to sedaj. Sedaj je prišla ta okrajna bolniška blagajna v roke socialnih demokratov. Delavci naj torej nastopijo proti okrajni bolniški blagajni, kjer Slovenec le težko prihaja do bolniške podpore, ki mu gre po zakonu. Na vsaki način naj se delavci kompaktno vdeležijo volitev ravnateljstva okrajne bolniške blagajne, da ta blagajna ne pride več v roke socialnih demokratov, ampak v slovenske roke.

Za tem je govoril tovariš Bufon iz Trsta. Povdarjal je, kako potrebna da je „Narodna delavska organizacija“. Sovražniki so trdili sicer, da je to mrtvorjeno dete, ki so mu prisojali le par mesecev življenja.

A to namišljeno mrtvorjeno dete je v teku nekaj mesecev postalo tak junak, da že dela strah kamoristom in socialnim demokratom. Govornik je povedal, da ima podružnica v Puli, ki je bila ustanovljena še le pred kratkim že 1586 kron premoženja. Upa, da se tudi Bilje postavijo častno na stran podružnice v Puli.

Sedil je tovariš Fran Bizjak. Povedal je, da je bil tudi on organiziran pri socialnih demokratih. V delavskem domu je pa videl napis: „Sala della sedute“ in razne druge napise samo v italijanskem jeziku. A ko je on v seji vprašal, zakaj da je samo laški napis, se mu je odgovorilo z vpitjem: „Vrzite ga ven!“ To je njih internacionalizem: ko gre za pobiranje prispevkov, so pač internacionalni, v jezikovnem pogledu pa ne. Italijan jim je prvi. Govornik je navajal slučaje, ko je kak delavec delal po 26 let pri občinski plinarni, a potem so ga zapodili in na njegovo mesto vzeli Italijana. Socialni demokratje niso pa nikdar nastopili proti takim krivicam. Zaključil je z apelom na prisotne, naj bodo edini in naj se organizirajo.

Za tem je podpredsednik N. D. O. tovariš Jaklič prosil predsednika shoda, gosp. Perica, naj da na glasovanje, da-li se ima v Biljah ustanoviti podružnica N. D. O. Z velikim navdušenjem so vsi, kakor en moč, glasovali za ustanovitev podružnice.

Govoril je še tov. Fran Orel, domačin iz Bilj, a nastanjen v Trstu in član N. D. O. Priporočal je svojim sovaščanom, naj vsi pristopijo k podružnici.

Potem ko je podpredsednik povedal, da bo skrb N. D. O., da se v Biljah ustanovi ljudska knjižnica, je g. Peric zahvalil Biljence za obilno vdeležbo na shodu in za zanimanje, s katerim so sledili izvajanju govornikov, in je na to zaključil ta, tako krasno uspeli shod.

Vpisovanje članov je bilo do ustanovnega shoda poverjeno gospodu Ivanu Pericu. — Upamo, da bomo na tem mestu kmalu poročali o shodu, na katerem bo definitivno ustanovljena „Biljska podružnica N. D. O.“. Biljenski tovariši.

Pristojnost bolnikov. Neka občina je na Goriškem odgovorila neki bolnišnici vzlic mnogim pospešnicam in naznanilom o sprejemu bolnika še-le po preteku enega leta, da je dotični bolnik v prizadebi občini nepoznan. To se dogaja tudi pri mnogih drugih občinah. Občine se torej opozarjajo na okrožnico deželnega zbora od dne 2. aprila 1886, št.

4713, ki se glasi: Vsled sklepa deželnega zbora od dne 22. decembra 1885. se nalaga županstvu dolžnost, da imajo na vsako vprašanje bolnišnic o pristojnosti in premoženjskih razmerah bolnikov, vsprejetih v oskrbo, zanesljivo odgovoriti v treh dneh in da imajo najdalje v osmih dneh zadostiti bolnišničnemu pozivu, ki zahteva, da se imajo prenosljivi neozdravljivi bolniki spravljati na dom. Župan je osebno odgovoren za nasledke vsake zamude. — Županstva se imajo točno ravnati po teh določilih v izogib strogim prisilnim sredstvom.

Vesti iz Istre.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Narodna Zajednica“ v Veprincu.

Vesti iz Kranjske.

Koncert „Glasbene Matice“ v Zagrebu se bo vršil v soboto dne 2. maja, na mesto velikonočni ponedeljek, kakor je bilo prvotno določeno.

Občinske volitve v Ljubljani. Včeraj je volil III. razred, ki ima letos 2761 volilcev. Zmagali so kandidati narodno-napredne stranke in sicer so dobili: Franchetti 566. Likozar 560, Turk 539, Vidmar 559, Usešnik 544, Pavšek 531 glasov. Socialno-demokratski kandidati so dobili: Petrič 365. Kristan 366, Mlinar 357 glasov. — V petek voli II. razred.

Monakovci v Ljubljani. Danes zvečer se pripelje v Ljubljano pod vodstvom potovalne pisarne „Adlerfluga“ 90 Bavarcev, namenjenih v Benetke. V Ljubljani se ustavijo, da si ogledajo mesto. Nastanijo se v hotelu „Union“.

Vesti iz Štajerske.

Zima v spomladi. Iz Möderbrugga 20. aprila 1908:

Že pred dle časa naznanjali so Vam, cenj. primorski čitatelji, prihod spomladi in veselil sem se teh sporočil, nadejaje se, da pridejo tudi tukajšnji kraji na vrsto; a motil sem se, ker imamo še vedno zimo in zopet zimo.

Dne 7. t. m. imeli smo še toliko snega, da so ljudje les in drugo s sankami vozili. Potem je bilo nekoliko mirno in vlažno vreme; sneg v dolini je skoro skopnel in prva lastavica prikazala se je na Veliki petek — ali za trenutek pohitela je takoj zopet v južne kraje.

Velikonočni dan prinesel nam je zopet snega in danes sneži dalje, da ga imamo v dolini že nad 20 cm, a bližnje gore pa so obložene snegom, kakor v hudi zimi!

Razne vesti.

Vas na dnu jezera. V antroponomski dolini v Italiji so odkrili ostanke stare vasi Antroponoma, ki se je dne 27. julija 1642 z vsemi svojimi prebivalci pogreznila v Antropsko jezero.

Telefonična postaja na Monte Rosi. Italijanska vlada namerava napraviti na Monte Rosi telefonično postajo.

Koliko davka plačajo Dunajčani. V prvem četrtletju t. l. plačalo se je na Dunaju skoraj 52 in pol milijona kron neposrednega državnega davka.

Kako so opeharili zdravnika — Žida. Nek židovski zdravnik, ki izvršuje svojo prakso v Brajli (Romunska), je bil nedavno temu poklican k neki ženski, ki je imela prisadna rani. Potrebna je bila mala operacija, toda zdravnik je zahteval, da se mu njegov honorar 40 frankov plača vnaprej, sicer da ne počne z operacijo. Rodbina je bila silno ubožna in ni mogla takoj plačati zahtevane svote. Pogajali so se semtertja, toda zdravnik se ni dal omečit. Minul je četr ure. Izplačali so mu 40 frankov, nakar je izvršil operacijo, ki se mu je posrečila. Ko je zdravnik odšel iz bolniške sobe ter se

ROGERIJA Josip Zigon i. c. b. m. a.
Filijalka na Proseku št. 148

Izbor drog, barv, čiplov, pekotnih parfumov, ša. mila. — Zaloge mineralne vode, česka za parkete, za mrislo pripravljene, druge tamarinde, malinovec itd. itd.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

Širite „Edinost“

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: Graške Poulards. Cene dogovorne. — Postrežba na dom. Ulica Campanile št. 15.

000000 0000

Ako hočete, da Vam . . lasje zrastejo in postanejo lepi,

Ako hočete, da Vam ne bodo lasje izpadali,

Ako hočete, odpraviti z glave luske, rabite edino le znameno

Chinina

Salus

Na prodaj v parfimerijah, mirodilnicah in brivnicah v buteljkah po K 1-20 in K 1-80.

Paziti je na ponarejanja.

000000 0000

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Zesa št. 46.

Zaloga:

Piazza Rosario št. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanità št. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Želez. kina-vino Serravallo

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzročea voljo do jedi utrjuje želodce in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 5000 zdravniškimi spričevali.

Izborni okus. Izborni okus.

J. SERRAVALLO - TRST

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA**

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Ja obu in Josipa Godina, lekarna „All' Igea" Farneto 4

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljki zneska 7 K franko pošt. in zavoja.

SLOVENCIM NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariško prodajalnico obuvala :: :: ::

Trst ul. S. Antonio št. 4 (hiša Terni)

(Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gopé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste.

je hotel v hodniku obleči, je pogrešal svoj dragoceni kožuh, ki ga je bil ob svojem prihodu tjakaj obesil. Ni bilo treba dolgo čakati, da se je stvar razjasnila. Medtem ko so v sobi semtertja razpravljali, da je treba takoj plačati operacijo, je eden članov rodbine vsprico preteče nevarnosti za bolno ženo vzel kožuh ter ga ponesel zastavit sosedu za 40 frankov. Bila je ostra zima, toplomer je stal globoko pod ničlo in zdravnik si ni upal brez kožuha domov. Preostalo mu ni drugega, nego rešiti kožuh pri sosedu in ta mu je zaračunal za eno uro 10 frankov obresti, kakor je bil pogodil s človekom, ki mu je prinesel zastavit kožuh.

Kako izkoriščajo socialni demokratje delavske organizacije, dokazuje zelo drastično strokovni list socialno-demokratske organizacije kamenoskokov „Der Steinarbeiter“. V tamkaj objavljenem računskem poročilu se čita: 720 članov plačalo članarino v znesku 1196 K 62 stot. Izdatki: plača tajniku K 380.—, vozna K 102 30, stroški K 148.—, časopisi in koleki K 28.—, tiskovine in knjige K 22 04, poština in brzojavke K 22 55, razno K 15 06, v blagajni 1. jan. 1908 K 75 67.

Svota K 1196 62. Od 1196 K 62 stot. je bilo torej samo za društvenega uradnika na plači, vozni in drugih stroških izdano za istega 1030 K 30 stot., za časopise, tiskovine i t. d. se je potrcilo 90 K 65 stot. Za 720 delavcev je še ostalo 75 K 67 stot.

Najbogatejša in najstarejša knjižnica v Evropi je vsakega narodna knjižnica v Parizu. Utemeljil jo je francoski kralj Karol V. Medri leta 1367. Tiskanih knjig ima nad 3 milijone, rokopisov pa 100.000 zvezkov. Knjižnica ima tudi zbirko bakrorezov, lesorezov, časopisov, medalij vsake vrste.

Kdaj je treba žepne ure navijati? Dosedaj se je splošno mislilo, da je najpravi čas za navijanje ure zvečer, češ, da je jutraj per zmrzlo ter laglje poti, kakor pa zvečer, ko vzamemo uro iz toplega žepa. To mnenje pa je zavrglo nedavno društvo angleških urarjev. Večina zborovalcev je dokazovala, da je uro naviti najbolje jutraj. Čez dan namreč mora ura prenesti marsikak sunek in potres. Pri tem je pero manj a nevarnost, ako je popolnoma navito. Ponoči leži ura navadno na mizi, zato pa ne vpliva toliko, ali je pero navito ali ne.

Kolikokrat pita lastavica svoje mladiče na dan? Neki gozdar na Labi je opazoval lastavico, ki je izgubila „moža“ ter je morala sama skrbeti za mladiče, kolikokrat je prinesla na dan hrano mladičem. Opazoval je dne 15. avgusta in sicer od 6 ure in en četrt jutraj do 7 ure in tri četrt zvečer. Lastavica je prinesla v tem času 526krat hrano. Ako še prištejemo hrano, ki jo potrebujejo še stare lastavice, lahko se računi, da pobere par lastavic nad 2000 mrčesov.

Loterijske številke izrečane dne 22. 4. 1908.

Brno	38	10	69	90	75
Inomost	74	17	57	62	65

Zadnje brzojavne vesti

† Profesor Schrötter. DUNAJ 22. Vseučilišni profesor, dvorni svetnik dr. Leopold Schroetter ki je še včeraj pri otvoritvi rhino-laringologov imel slavnostni govor, je v minoli noči nagle umrl.

Početkom današnje seje kongresa se je predsednik kongresa prof. Chiari v toplih besedah spomnil pokojnika ter ga slavil kakor diko vede. V znak žalosti je nato prekinil sejo. Predsedstvo je izrazilo rodbini pokojnika svoje sožalje.

Profesor Schroetter je bil eden najglasovitejših laringologov Evrope. Njegova svetovna slava se je pričela tedaj, ko je bil pozvan k nemškemu cesarju Frideriku I. v San Remo. Tamkaj se je radi različnosti mnenja spri z angleškim specialistom Mackenzie. Schroetter je bil star 71 let.

Okrožni načelnik v Elizavetpolu umorjen. BEROLIN 22. „Voss. Zeitung“ poroča iz Tiflisa: V Elizavetpolu je bil umorjen tamošnji okrožni načelnik. Zdi se, da je umor političnega značaja.

Angleška kraljeva dvojica v Kodanju. KODANJ 22. Sinoči sta prispela semkaj angleški kralj in kraljica s princesinjo Viktorijo. Pozdravila jih je kraljeva rodbina in načelniki oblasti. Angleška kraljeva dvojica bo bivala v gradu Amalienborg.

MALI OGLASI.

Soba z jedno ali dvema posteljama se odda v najem s prvim majem. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 556

Majhni parceli zemljišča na prodaj v Rojanu 10 minut oddaljeno od tramvaja. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti.

Sprejme se takoj v službo dečka od 14-16 let za prodajalno slanine. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 557

Petrolej dvakrat čistjen v zabojih po gld. 5.— [kron 10] prodaja se v zalogi ulica Acquas št. 11. 584

Išče se vodja za gostilno pol ure z železnico od Trsta. Ugodni pogoji. Stanovanje brezplačno. Pojasnila daje Kolarišič, kavarina „Corso“ od 9.—11., 3.—6. 585

Vsakovrstne slamnike priporoča sl. občinstvu in gg. trgovcem Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stob p. Domžale Kranjsko. Cenik na zahtevo pošt. prosto. Cene primerne, postrežba točna. 580

Rihenberk pod Štanjelom je najlepši kraj Vipavske doline. — Gostilna Liče nudi točno postrežbo, izborna vipavska vina teran kraški in Steinfeldsko pivo; 21 sob za prenočišča. — Maks Ličen, gostilničar. 551

S to znamko preskrbljeni

Maršner ja
šumeči
limonadni bonboni

z malinovim, limonovim, jagodnim črešnjevim in prvenčevim okusom

so najbolji.

Prva češka delniška družba za orijent. in sladkorne izdelke

A. Maršner, Kraljevi Vinogradi

Zastopnik GIUSEPPE FANO

TRST - ulica Nuova 5, 1.

Prva tovarna na Češkem najfinejših likernih specialitet in prodaja vina na debelo Ustanovljena 1881. leta

K. PFEIFER & Sinovi

TELEFON 3571 Praga - Žižkov Karlove ulice 995 TELEFON 3571

Direktni izvoz pristnega ruskoga čaja, rumu jamaika, vseh vrst špajskih vin in šampanjca. Uzorec na razpolago.

Glavni zastopnik za Trst in Primorsko, Kranjsko, Istro, Dalmacijo in Italijo

Ludovik Geržina, Trst-Rojan, ul. S. Ermacora št. 1.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Plazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.

(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po **4%**

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Poštno-hranilnični račun 816-004

Irgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera ve cchia št. 11

VELIKA IZBERA iz barvanega fuštanja za srajce in obleke, pletenine, kravate moderci in razne potrebnosti; srajce za moške bele, barvane in fuštanjaste. Ovrtniki ovratnice zlmske maje za ženske in moške in konfekcionirano blagdo za delavce.

Prvi valjčni mlin Josefa Krausa sinovi

Delniška družba v Osjeku.

Glavno zastopstvo

za Trst, okolico, Istro, Goriško in Dalmacijo

Friderik Schwarz, Trst

ulica Valdirivo št. 3

TELEFON 945

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmerno. Počakaj & bogl. **Hotel Balkan**

Vrtnar zelenjave sprejme se v službo, kje? pove Edinost. 579

Malo stanovanje, tudi lokal in magazin v ulici Molino a vento se odda po ugodni ceni. Poizvedeti v ulici Fornace 1 A, vrata 13. 585

Modistinja izvežbana prodaja in izdeluje elegantne klobuke. Molin Grande 42, III., levo. 539

St. 4647 F/4

Oglas dražbe.

Dne 25. aprila t. l. oddado se v zakup potom javne dražbe na podpisnem ees. kr. okrajnem glavarstvu lovi katastralnih občin Komen, Sveto, Malidol, Tomaževica, Volčjigrad, Škrbina in Vojševica in sicer lov katastralne občine Vojševica za 6-letno dobo t. j. do 30. aprila 1914 vsi drugi lovi za 8-letno dobo t. j. do 30. aprila 1916.

Uzkljena cena znaša:

za lov v Komnu	150 kron
" Svetem	120 "
" Malemdolu	70 "
" Tomaževici	120 "
" Volčjemgradu	140 "
" Škrbini	200 "
" Vojševici	200 "

Dražba začne ob 10. uri predpoludne. Varsčno je položiti najkasneje do 10. ure predpoludne.

Natančnejša pojasnila da podpisano e. k. okrajno glavarstvo ob uradnih urah.

C. kr. okrajno glavarstvo
v Sežani, dne 14. aprila 1908 l.
REBEK.

Grand Restaurant Milano

TRST, ulica Stadion št. 10

Danes zvečer velik koncert

e in kr. bosniškega pešpolka št. 4.

ZAČETEK OB 8. ZV. Ustoppina 40 stot.

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9

Lezne ure najboljših tovarn

Najnovejše stenske ure. Izbor ur za birme darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tavarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zvončkov, in fonografov. Zaloga priprav za točit pivo. Lastna delavnica za popraviljanje avt. strojev, koles, motokoles in.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON št. 1734.

Prodajalnica jestvin

Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, mlo, cije, sveže in suho sadje, kostanj, otrobi, sočivje itd.

Poštno pošiljatelj na deželo od 5 kg naprej.

Otrebi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.

Vsak dan sveže blago.

Anton Perhauz, klepar

TRST, ulica Ponziana P. št. 628 (Sv. Jakob)

sprejme vsako kleparsko delo po zmernih cenah.

PASTIGLIE PRENDINI

Nad 40-leten vaspoh

od ogolunjenih sladke akcije

znajitelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu

Počastice s kolajnam in diplome.

Zdravniško priporočane pri gribovih, kašlju, hripavosti, kataru.

Podeljujejo pevcem in govornikom čist glas.

Zaloge v lekarni PRENDINI in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.

Pasiti je na nepotena ponarejanja

ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ulica Viucenzo Bellini št. 11

nasproti cerkve sv. Antona novega

vsakovrstne verižice po pravih tovarniških cenah.

Poreška klet. Filijalka na Opčinah 176

Podpisani prodaja naravna vina lastnega pridelka iz lastnih vinogradov, nahajajočih se v okolici Poreča.

CENE:

Zeran v sodih najmanj 56 litrov	po 16 kr. liter
Vino belo v sodih najmanj 56 lit.	„ 20 „ „
Domači tropinovec	„ 60 „ „

Za trgovce cene po dogovoru.

Razpošilja se po povzetju. — Vračunljene sodove se jemlje nazaj, ako se nepokvarjeni in prosti prevoza.

Ivan Stanich
veleposestnik v Istri.

„OLLA“

priznan kakor najboljši in neprekosljlva vrsta vseh gumijevih higijenskih predmetov in ribjih mehurjev

DVELETNA GARANCIJA

M. GAL — Trst, Corso 4.

Posiljuje po gld. 2, 3, 4, 5, 6.

Balastna, pasov, kumih pasov, elastičnih nogavic, obvez, ravnodrajcev, bergulj in bladet, trigatorji od gl. 120 naprej.

Toplomeri za vročico K 2, nav. K — 50.

Gumijev cevi in neprodno blago